

Dominika Benešová

NEEDS OF PATIENTS

**CZECH-ENGLISH
PHRASEBOOK
FOR BEGINNERS**

GALÉN

Upozornění

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být
reprodukována a šířena v papírové, elektronické
či jiné podobě bez předchozího písemného
souhlasu nakladatele.
Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Galén
Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5

www.galen.cz

© Galén, 2012

Dominika Benešová

NEEDS OF PATIENTS

**CZECH-ENGLISH
PHRASEBOOK
FOR BEGINNERS**

Galén

Dominika Benešová
NEEDS OF PATIENTS
CZECH-ENGLISH PHRASEBOOK FOR BEGINNERS
Třetí, doplněné a přepracované vydání

Vydalo nakladatelství Galén, Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5
Editor nakladatelství PhDr. Lubomír Houdek
Šéfredaktorka nakladatelství PhDr. Soňa Dernerová
Odpovědná redaktorka Mgr. Adéla Gálová, Ph.D.
Ilustrace Bára Klimešová (www.artbara.cz)
Sazba Kateřina Dvořáková, Galén
Tisk Glos, Špidlenova 436, 513 01 Semily
G 321037

Všechna práva vyhrazena.

Tato publikace ani žádná její část nesmějí být reprodukovány, uchovávány v rešeršním systému nebo přenášeny jakýmkoli způsobem (včetně mechanického, elektronického, fotografického či jiného záznamu) bez písemného souhlasu nakladatelství.

© Galén, 2012
Illustrations © Bára Klimešová, 2012
První vydání v elektronické verzi

ISBN 978-80-7262-958-9 (PDF)
ISBN 978-80-7262-959-6 (PDF pro čtečky)

PREFACE

The phrasebook is intended to aid foremost foreign medical students at the 3rd Faculty of Medicine, Charles University in conversation with Czech patients during their practical training in a hospital setting.

It is designed in two complementing parts. Each even-numbered page is devoted to phraseology so that first an English question comes with its Czech translation, then several possible answers in (colloquial) Czech follow with their meaning in English. Each odd-numbered page briefly explains or reviews grammatical features and vocabulary of its respective even page. The phrasebook does not aim to cover all details of Czech grammar. This is left to regular textbooks. The reader will find all the expressions used in the Czech-English and English-Czech dictionary at the end of the phrasebook.

The phrasebook may, of course, be used in English language classes for Czech students of medicine and nursing as well.

Tato konverzační příručka by nevznikla bez zásadního podnětu Marie Zvoníčkové a cenných připomínek Jany Přívratské, jimž tímto děkuji za spolupráci. Revidované vydání vychází z připomínek a praktických zkušeností zahraničních studentů a učitelů češtiny jako cizího jazyka, kteří s příručkou pracovali. Publikace vznikla v rámci grantu FRVŠ 1559/98 „Inovace odborné jazykové přípravy na 3. LF UK“.

Autorka

DOBRY DEN. JMENUJI SE...
STUDUJI NA TŘETÍ LÉKAŘSKÉ FAKULTĚ.
JSEM Z... NEMILUVÍM DOBRĚ ČESKY.

GETTING AROUND A HOSPITAL

Where is the 1st Department of Internal Medicine, please?

Jděte rovně do kopce, je to ta druhá budova napravo.

How can I get to the Dept. of Surgery?

Projděte parkem a tam to je.

Is this Department of Neurology?

Ne, ta je o patro výš.

What ward is this?

Tohle je interní oddělení 2A.

Where can I find a cloakroom?

Ta je až na konci chodby.

Is there a toilet around here?

Ano, hned za rohem.

I look for the room no. 403.

To jsou druhé dveře nalevo.

Kde je první interna, prosím vás?

Go straight uphill, it's the second building on the right hand side.

Jak se dostanu na chirurgii?

Go through the park and there it is.

Je tohle neurologie?

No, that is one floor above.

Jaké je tohle oddělení?

This is the medical ward 2A.

Kde najdu šatnu?

It is at the very end of the corridor.

Je tu někde záchod?

Yes, right around the corner.

Hledám pokoj číslo 403.

It is the second door on the left.

INTRODUCING ONESELF

Hello.

My name is ...

I study at The Third Faculty of Medicine.

I am from ...

I don't speak Czech well.

I understand only a little.

I don't understand you at all.

Speak slowly, please.

Could you speak slower?

Could you speak up / louder?

I want to talk to you.

What is your name?

How old are you?

Dobrý den.

Jmenuju se ...

Studuji na třetí lékařské fakultě.

Jsem z ...

Nemluvím dobře česky.

Rozumím jenom trochu.

Vůbec vám nerozumím.

Mluvte pomalu, prosím.

Mohl/a byste mluvit pomaleji?

Mohl/a byste mluvit nahlas / hlasitěji?

Chci s vámi mluvit.

Jak se jmenujete?

Jak jste starý/á?

PATIENTS' PERCEPTIONS OF THEIR HOSPITAL STAY

Why are you in hospital?

Mám zlomenou nohu.

Jsem tady, protože mám rakovinu.

...protože jsem měla mrtvici.

...protože mám velké bolesti v zádech.

Jsem tu na rehabilitaci po operaci páteře.

Proč jste v nemocnici?

I have a broken leg.

I am here because I have cancer.

...because I had a stroke.

...because I have great pains in my back.

I am here for rehabilitation after an operation of spine.

? Question words

kde – where	kdo – who	proč – why	jaký/á/é – what (<i>quality</i>)
jak – how	co – what (<i>subject</i>)	kdy – when	který/á/é – which (<i>of the two</i>)

první / druhá interna <i>f.</i>	1 st / 2 nd Department of Internal Medicine		
chirurgie <i>f.</i>	Department of Surgery		
oční klinika <i>f.</i>	Dept. of Ophthalmology		
kožní klinika <i>f.</i>	Dept. of Dermatology		
klinika ORL <i>f.</i>	Dept. of Ear-Nose-Throat diseases (ENT)		
léčebna <i>f.</i> dlouhodobě nemocných (LDN)	hospital for chronically ill building		
budova <i>f.</i>	building		
vrátnice <i>f.</i>	front desk, reception		
pokoj <i>m.</i>	room		
chodba <i>f.</i>	corridor		
šatna <i>f.</i>	cloakroom		
záchod <i>m.</i>	toilet		
vyšetřovna <i>f.</i>	examination room		
ordinace <i>f.</i>	doctor's office	hledat + <i>acc.</i>	look for <i>st</i>
sesterna <i>f.</i>	nurses' room	jít	go
oddělení <i>n.</i>	ward	projít + <i>instr.</i>	go through <i>st</i>
jednotka <i>f.</i>	unit	najít + <i>acc.</i>	find <i>st</i>
lékař <i>m.</i> , lékařka <i>f.</i>	physician	dostat se na + <i>acc.</i>	get to <i>st</i>
sestra <i>f.</i>	nurse	do + <i>gen.</i>	into

■ When greeting we pay attention to the time of the day:

dobré ráno / jitro – good morning

dobré odpoledne – good afternoon

dobrá večer – good evening

There is a greeting that one can use any time of the day – dobrý den (literally good day).

■ The verb **to be** – být:

sg. já jsem – I am

ty jsi – you are

on/ona/ono je – he/she/it is

pl. my jsme – we are

vy jste – you are

oni/ony jsou – they are

■ Czech verbs do not have to go with personal pronouns all the time so you can simply say: **Jsem** cizinec – I am a foreigner.

■ Verbs in past tense sg. have different endings respective to gender:

mohl *m.* x **mohla** *f.*

These forms also appear in conditional to express politeness (could you ...).

How long have you been here?

Jsem tady od pondělka.

...od minulého týdne.

...už dva týdny / dvě neděle.

...pět neděl / týdnů.

...měsíc.

...čtvrt roku.

...rok (a půl).

How long will you stay?

Zůstanu tady jen do soboty.

...asi až do konce týdne.

...určitě až do Vánoc.

Zůstanu tady, dokud se neuzdravím.

...dokud se z toho nedostanu.

...dokud se nepostavím na nohy.

...dokud mě nepřestane bolet hlava.

...dokud se mi nezahojí rána.

...dokud mě neodvezou jinam.

When will you go home?

Půjdu domů, až budu zdravá.

...až budu moct chodit.

...až se mi zahojí rána.

...až na Velikonoce.

...až příští měsíc.

Are you content in the hospital?

Moc se mi tady líbí.

Je to tady docela dobré.

Docela se mi tu líbí.

Ujde to.

Mohlo by to být lepší / horší.

Nelíbí se mi tady.

Je to tady strašné.

Chci jít domů.

Chci odtud pryč.

Už abych byl/a doma.

Nemůžu tady vydržet.

Nemůžu tady spát.

Špatně / dobře tady vaří.

Jídlo je dobré / špatné / bez chuti.

Sestry jsou zlaté / hodné.

zlé / líné.

Jak dlouho jste tady?

I have been here since Monday.

...since last week.

...for two weeks already.

...for five weeks.

...for a month.

...for a quarter of year.

...for a year (and a half).

Jak dlouho tady zůstanete?

I will stay here only till Saturday.

...perhaps till the end of week.

...certainly till Christmas.

I will stay here until I recover.

...until I get out of it.

...until I will be able to stand up.

...until my head stops aching.

...until my wound heals.

...until they transfer me elsewhere.

Kdy půjdete domů?

I will go home when I am healthy.

...when I can walk.

...when my wound heals.

...only at Easter.

...no sooner than next month.

Jste v nemocnici spokojený/á?

I like it very much here.

It is quite good here.

I quite like it here.

So so.

It could be better / worse.

I don't like it here.

It is horrible here.

I want to go home.

I want away from here.

I wish I were at home already.

I can't stand it here.

I can't sleep here.

They cook poorly / well here.

The food is good / bad / tasteless.

Nurses are sweet / good.

mean / lazy.

- noha *f.* – leg
- pravá / levá noha – right / left leg
- zlomená noha – broken leg
- mít *koho, co (acc.)* – to have *sb, st*
- mít zlomenou nohu – to have a broken leg
- mrtvice *f.* – brain stroke
- rakovina *f.* – cancer
- páteř *f.* – spine
- záda *n.pl.* – back

PŘIJĎU DOMŮ, AŽ BUDU MŮCT CHODIT.

■ pondělí <i>n., coll.</i> pondělek <i>m.</i> – Monday	den <i>m.</i> – day
úterý <i>n., coll.</i> úterek <i>m.</i> – Tuesday	týden <i>m., coll.</i> tejdén – week
středa <i>f.</i> – Wednesday	měsíc <i>m.</i> – month
čtvrtek <i>m.</i> – Thursday	rok <i>m.</i> – year
pátek <i>m.</i> – Friday	Velikonoce <i>f.pl.</i> – Easter
sobota <i>f.</i> – Saturday	Vánoce <i>f.pl.</i> – Christmas
neděle <i>f.</i> – Sunday, <i>coll.</i> week	

od středy – since Wednesday
do soboty – till Saturday

od *koho, čeho (genitive sg.)*
do *koho, čeho (genitive sg.)*

■ asi, snad – perhaps	nejspíš – most likely
možná – maybe	určitě – certainly

- When using the time adverb **until** the verb in Czech sentence must be in negative: until I recover – dokud se **neuzdravím**.

- **Až** can be used both as a conjunction or time adverb meaning „only when“ or „no sooner than“: Přijedu až na Vánoce. – I will come no sooner than at Christmas.

■ dobrý/á/é – good	špatný/á/é – bad
lepší – better	horší – worse
nejlepší – the best	nejhorší – the worst

- The verb **líbit se** + *acc.* (to like st, mainly the look of it) is rather tricky – it doesn't change its form in different persons but it goes with 3rd case of personal pronouns that change according to the speaker:

Líbí se **mi** Praha. – I like Prague.

Líbí se **nám** ta kniha. – We like the book.

Do you talk to other patients?

No jo, povídáme si se sousedem.
 Ani ne, oni jsou všichni nahluchlí / hluší.

Mluvíte s jinými pacienty?

Yeah, we chat with my neighbour.
 Not really, they are all hard of hearing / deaf.

What do you do while in here?

Čtu noviny / knihu.
 Poslouchám rozhlas / rádio.
 Dívám se na televizi.
 Luštím křížovky.
 Hraju karty.
 Pletu vnukovi svetr.
 Nic, jen tak ležím v posteli a přemýšlím.
 Procházím se po chodbě / v parku.
 Někdy telefonuju přátelům.

Co děláte, když jste tady?

I read newspapers / a book.
 I listen to a radio.
 I watch TV.
 I solve crosswords.
 I play cards.
 I knit a sweater for my grandson.
 Nothing, I just lay in bed and think.
 I walk in the corridor / park.
 Sometimes I phone my friends.

PRESENT FEELINGS**How do you feel today?**

Je mi špatně.
 Necítím se dobře.
 Jsem ospalý/á.
 Cítím se slabý/á.
 Motá se mi hlava.

Jak se dnes cítíte?

I feel sick.
 I don't feel well.
 I feel sleepy.
 I feel weak.
 I feel dizzy.

Do you have pain?**Are you sore anywhere?**

Bolí mě hlava / břicho / zub.
 Bolí mě noha / záda.
 Bolí mě v krku.

Máte bolesti?**Bolí vás něco?**

I have a head- / stomach- / toothache.
 My leg / back is sore.
 I have a sore throat.

Where does it hurt / is it sore?

Je to takový tlak tady dole.
 Začíná to tady a šíří se to sem.

Kde to bolí?

It's a kind of pressure down here.
 It starts here and it spreads over here.

Can you describe the pain ?

Není to bolest, je to spíš pálení.
 Cítím mravenčení.
 Strašně to bolí při nádechu.

Můžete popsat bolest ?

It's not a pain, it's rather like burning.
 I feel pins and needles.
 It's very sore when I breathe in.

How long / since when have you had the pain?

Začalo to předevčirem.
 Už asi týden.
 Od té doby, co jsem upadla.
 Od včerejšího rána.
 Od dnešního oběda.

Jak dlouho / od kdy máte bolesti?

It started the day before yesterday.
 For about a week already.
 Since I fell down.
 Since yesterday morning.
 Since today's lunch.